

KLÍČOVÉ TÉMA¹

Článek 6 (trestní část)

Presumpce nevinny

(Naposledy aktualizováno: 31/08/2025)

Úvod

Ustanovení čl. 6 odst. 2 zakotvuje právo obviněného, aby byl považován za nevinného, dokud jeho vina nebude prokázána zákonným způsobem.

Na presumpci nevinny lze nahlížet ze dvou hledisek (*Allen proti Spojenému království* [velký senát], 2013, § 93–94), a *Nealon a Hallam proti Spojenému království* [velký senát], 2024, § 109, [CZE](#)):

- Jako na procesní záruku v rámci samotného trestního řízení, v němž stanoví požadavky týkající se mimo jiné důkazního břemene, skutkových a právních domněnek, zákazu nucení k sebeobviňování, publicity před zahájením trestního řízení a anáhlých vyjádření soudu nebo jiných úředních osob o vině obviněného, a
- Jako na záruku ochrany osob, které byly zproštěny obvinění z trestného činu nebo proti nimž bylo trestní řízení zastaveno, před tím, aby s nimi úřední osoby a orgány veřejné moci zacházely, jako by byly skutečně vinny z trestného činu, který jim byl kladen za vinu. Ochrana poskytovaná podle čl. 6 odst. 2 se v této souvislosti může do jisté míry překrývat s ochranou poskytovanou podle článku 8.

Zásady vyplývající ze současné judikatury týkající se působnosti čl. 6 odst. 2

Trestní řízení:

Ustanovení čl. 6 odst. 2 mimo jiné vyžaduje, aby: 1) soudci při plnění svých povinností nevycházeli z předem dané představy, že obviněný spáchal trestný čin, který je mu kladen za vinu, 2) důkazní břemeno nesla obžaloba a 3) případné pochybnosti byly ve prospěch obviněného (*Barberà, Messegué a Jabardo proti Španělsku*, 1988, § 77).

Ustanovení čl. 6 odst. 2 se obvykle nepoužije, pokud není sděleno obvinění za okolností, kdy jsou jednotlivci uložena opatření v řízení předcházejícímu obvinění z trestného činu (*Gogitidze a ostatní proti Gruzii*, 2015, § 125–126, [CZE](#), týkající se řízení o propadnutí věci, které probíhalo před trestním stíháním stěžovatele; viz naproti tomu *Batiashvili proti Gruzii*, 2019, § 79, kde se toto ustanovení uplatnilo s ohledem na konkrétní okolnosti případu, v němž bylo manipulováno s důkazy za účelem vyvolání představy o spáchání trestného činu, přičemž takto vyvolaná představa následně vedla k obvinění stěžovatele z trestného činu; viz též *Farzaliyev proti Ázerbájdžánu*, 2020, § 48).

¹ Vypracováno kanceláří Soudu. Pro Soud není závazné.

Původní text je použit se souhlasem Rady Evropy a Evropského soudu pro lidská práva. Tento překlad, včetně doplnění odkazů na české překlady rozhodnutí nebo jejich shrnutí, byl pořízen Ministerstvem spravedlnosti České republiky na základě dohody s Radou Evropy a Evropským soudem pro lidská práva a je výhradní odpovědností Ministerstva spravedlnosti České republiky.

V trestním řízení platí presumpce nevinny bez ohledu na jeho výsledek (*Minelli proti Švýcarsku*, 1983, § 30). Platí po celou dobu řízení (*Konstas proti Řecku*, 2011, § 36). Ustanovení čl. 6 odst. 2 však přestává platit poté, co byla vina zákonným způsobem prokázána (*Bikas proti Německu*, 2018, § 57, [CZE](#); k výjimce viz *Böhmer proti Německu*, 2002, § 55).

Do působnosti čl. 6 odst. 2 spadá i posmrtné odsouzení, které se obvykle považuje za porušení presumpce nevinny, pokud se stěžovatel soudu neúčastnil (*Magnitskiy a ostatní proti Rusku*, 2019, § 284).

Souběžná řízení:

Ustanovení čl. 6 odst. 2 se může vztahovat i na soudní rozhodnutí vydaná v řízení, které nebylo vedeno proti stěžovateli jakožto obviněnému, ale přesto se týkalo trestního řízení, které bylo proti němu současně vedeno nebo s ním souviselo, pokud tato soudní rozhodnutí představují předběžné posouzení viny (*Böhmer proti Německu*, 2002, § 67; *Diamantides proti Řecku (č. 2)*, 2005, § 35; *Eshonkulov proti Rusku*, 2015, § 74–75).

Ustanovení čl. 6 odst. 2 se vztahuje i na výpovědi učiněné v souběžných trestních řízeních proti spoluobviněným, která nejsou závazná ve vztahu k obviněnému stěžovateli, pokud existovala přímá souvislost mezi řízením vedeným proti stěžovateli a těmito souběžnými řízeními (*Karaman proti Německu*, 2014, § 43, [CZE](#)).

Ustanovení čl. 6 odst. 2 se vztahuje i na řízení o nařízení výkonu trestu odnětí svobody, jehož výkon byl původně podmíněně odložen, v němž bylo poukázáno na nové trestní řízení vedené proti stěžovateli pro podezření ze spáchání jiného trestného činu (*El Kaada proti Německu*, 2015, § 37).

Zásada presumpce nevinny platí i v případě dvojího řízení, tj. souběžně vedeného správního a trestního řízení (*Kemal Çoşkun proti Turecku*, 2017, § 44).

Ustanovení čl. 6 odst. 2 platí i v případě, že jsou proti stěžovateli vedena dvě trestní řízení (*Kangers proti Lotyšsku*, 2019, § 60–61, [CZE](#)).

Soud dospěl rovněž k závěru, že čl. 6 odst. 2 platí i v parlamentním vyšetřovacím řízení vedeném souběžně s trestním řízením (*Rywin proti Polsku*, 2016, § 208).

Následná řízení:

Vyvstane-li otázka použitelnosti čl. 6 odst. 2 v souvislosti s následným řízením, musí stěžovatel prokázat existenci souvislosti mezi skončeným trestním řízením a následným řízením (*Allen proti Spojenému království* [velký senát], 2013, § 104).

Soud dospěl k závěru, že se čl. 6 odst. 2 vztahuje na soudní rozhodnutí přijatá po skončení trestního řízení, která se mimo jiné týkají (viz *Nealon a Hallam proti Spojenému království* [velký senát], 2024, § 107, [CZE](#)):

- Žádosti osoby, která byla v minulosti odsouzena o odškodnění za justiční omyl po zrušení jejího odsouzení;
- Shledání občanskoprávní odpovědnosti za odškodnění poškozenému, pokud byl poškozeným orgán veřejné moci;
- Shledání občanskoprávní odpovědnosti k úhradě právních nákladů oběti;
- Konfiskace výnosů z trestné činnosti a/nebo majetku z trestné činnosti;
- Rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody;
- Příkaz k zaplacení správních pokut;

- Řízení o obnově trestního řízení; po konstatování porušení práva Soudem;
- Udělení amnestie;
- Odůvodnění při ukládání trestu;
- Odsouzení za opakovaný trestný čin, zatímco odvolání v řízení o původnímu trestnému činu bylo stále projednáváno;
- Nárok uplatněný pojišťovnou vůči pojištěnému;
- Exekuční řízení zahájené daňovým úřadem.

Pro další příklady viz [Allen proti Spojenému království](#) [velký senát], 2013, § 98.

Rozšířená konfiskace a konfiskace nezaložená na odsouzení

Jakmile je obviněný řádně uznán vinným, článek 6 odst. 2 se neuplatní ve vztahu k tvrzením o povaze a chování obviněného v rámci procesu ukládání trestu, ledaže by tato tvrzení byla takové povahy a intenzity, že by představovala vznesení nového „obvinění“ ve smyslu autonomního výkladu Úmluvy ([Phillips proti Spojenému království](#), 2001, § 35; [Van Offeren proti Nizozemsku](#), 2005).

V řadě případů proto Soud konstatoval, že článek 6 odst. 2 se nevztahuje na řízení týkající se tzv. „rozšířené konfiskace“, tedy konfiskace po trestním odsouzení, která přesahuje přímé výnosy z trestného činu, za který byla osoba odsouzena, pokud soudy dospěly k závěru, že zabavený majetek pochází z trestné činnosti ([Briggs-Price proti Spojenému království](#), 2025, § 85–101; [Sharma proti Spojenému království](#), 2025, § 51–61; [Bagnall proti Spojenému království](#) (rozh.), 2025, § 90–101; [Koli proti Spojenému království](#), 2025, § 46–56).

Soud však považuje za možné použití článku 6 odst. 2 tam, kde vnitrostátní právo stanovilo trestní odsouzení jako podmínku konfiskace, avšak vnitrostátní soudy nařídily konfiskaci, přestože trestní řízení bylo zastaveno z důvodu promlčení ([Episcopo a Bassani proti Itálii](#), 2024, § 114–141, [CZE](#)).

Článek 6 odst. 2, stejně jako obecně trestní větev článku 6, se neuplatní na řízení o konfiskaci nezaložené na odsouzení ([Gale proti Spojenému království](#), 2025, § 83–97; [Garofalo a ostatní proti Itálii](#), 2025, § 144–148; [Gogitidze a ostatní proti Gruzii](#), 2015, § 124–127, [CZE](#)).

Stručně o povinnostech státu

Předpojaté výroky:

Ustanovení čl. 6 odst. 2 zakazuje nejen unáhlené vyjádření názoru samotného soudu, že osoba „obviněná z trestného činu“ je vinna dříve, než jí byla vina prokázána zákonným způsobem, ale vztahuje se i na výroky jiných úředních osob o probíhajících trestních vyšetřováních, které vzbuzují u veřejnosti přesvědčení o vině podezřelého a předjímají posouzení skutečností příslušným soudem. I když neexistuje žádné formální zjištění, postačí, že existuje úvaha, která naznačuje, že soud nebo úřední osoba považuje obviněného za vinného ([Karaman proti Německu](#), 2014, § 41, [CZE](#)). Kromě toho se předpojaté výroky musí týkat téhož skutku, v souvislosti s nímž je uplatňována ochrana presumpce nevinny v rámci uvedeného řízení ([Larrañaga Arando a ostatní proti Španělsku](#) (rozhodnutí), 2019, § 48).

Pokud napadené výroky pronesou soukromé subjekty (například noviny) a výroky nejsou doslovnou reprodukcí (nebo přímou citací) jakékoli části úředního dokumentu poskytnutého orgány, nejde o záležitost podle čl. 6 odst. 2, ale může dojít k porušení článku 8 Úmluvy ([Mityanin a Leonov proti Rusku](#), 2019, § 102 a 105; viz též [Mulosmani proti Albánii](#), 2013, § 141; [McCann a Healy proti Portugalsku](#), 2022, § 65–66, [CZE](#), kde Soud nepovažoval výroky policisty ve výslužbě za přičitatelné státu pro účely čl. 6 odst. 2).

Soud rozlišuje mezi výroky, které pouze vyjadřují podezření o vině podezřelého, a výroky, které jeho vinu

jasně naznačují. Výroky, které vinu jasně naznačují, porušují čl. 6 odst. 2, zatímco výroky, které pouze vyjadřují podezření o vině, Soud v různých posuzovaných případech považoval za nenapadnutelné (*Garycki proti Polsku*, 2007, § 67).

V případech použití nešťastně zvolených výrazů je třeba se zabývat souvislostmi celého řízení a jeho zvláštnostmi, aby bylo možné určit, zda výroky porušily čl. 6 odst. 2 (*Fleischner proti Německu*, 2019, § 65).

Vyjádření soudů

K porušení presumpce nevinny dochází, pokud soudní rozhodnutí týkající se obviněné osoby vyjadřuje názor o vině předtím, než byla vina prokázána zákonným způsobem. I když neexistuje žádné formální zjištění, postačí, že existuje úvaha, která naznačuje, že soud považuje obviněného za vinného (*Gutsanovi proti Bulharsku*, 2013, § 202–203, [CZE](#)). Absence úmyslu porušit právo na presumpci nevinny navíc nemůže vyloučit porušení čl. 6 odst. 2 Úmluvy (*Avaz Zeynalov proti Ázerbájdžánu*, 2021, § 69).

Vždy je však důležité zohlednit skutečný význam daných výroků, nikoli jejich doslovné znění (*Lavents proti Lotyšsku*, 2002, § 126).

Skutečnost, že je stěžovatel nakonec shledán vinným, nemění nic na jeho původním právu být považován za nevinného, dokud jeho vina nebude prokázána zákonným způsobem (*Matijašević proti Srbsku*, 2006, § 49; *Nešćák proti Slovensku*, 2007, § 90).

Vyšší soud však může napadené výroky soudů nižších stupňů napravit tím, že jejich znění upraví tak, aby vyloučil jakýkoli předpojatý náznak viny (*Benghezal proti Francii*, 2022, § 36).

Vyjádření v následných souvisejících řízeních

V následných souvisejících řízeních, na která se vztahuje článek 6 odst. 2 (viz „Následná řízení“), bez ohledu na jejich povahu a bez ohledu na to, zda trestní řízení skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, rozhodnutí a odůvodnění vnitrostátních soudů či jiných orgánů v těchto následných řízeních, posuzovaná jako celek a v kontextu úkonů, které jim ukládá vnitrostátní právo, poruší článek 6 odst. 2 v jeho druhém aspektu, pokud představují přičítání trestní odpovědnosti stěžovateli. Přičítání trestní odpovědnosti znamená vyjádření názoru, že dotyčná osoba je vinná podle trestního standardu ze spáchání trestného činu, čímž se naznačuje, že trestní řízení mělo být rozhodnuto jinak (*Nealon a Hallam proti Spojenému království* [velký senát], 2024, § 168, [CZE](#)).

Tento přístup odráží skutečnost, že na vnitrostátní úrovni mohou být soudci povinni, mimo kontext trestního obvinění, rozhodovat v případech vyplývajících ze stejných skutkových okolností jako předchozí trestní obvinění, které nevedlo k odsouzení. Ochrana poskytovaná článkem 6 odst. 2 v jeho druhém aspektu by neměla být vykládána tak, aby bránila vnitrostátním soudům v následných řízeních – v nichž vykonávají odlišnou funkci než trestní soudce, v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva – zabývat se stejnými skutkovými okolnostmi, které byly posuzovány v předchozím trestním řízení, pokud tím nepřičítají trestní odpovědnost dotčené osobě. Osoba, která byla zproštěna obžaloby nebo u níž bylo trestní řízení zastaveno, zůstává podřízena běžnému uplatňování vnitrostátních pravidel o důkazech a standardu dokazování mimo trestní řízení (*tamtéž*, § 169).

Vyjádření veřejných činitelů

Presumpci nevinny může porušit nejen soudce nebo soud, ale i jiné orgány veřejné moci, například policisté (*Allenet de Ribemont proti Francii*, 1995, § 37 a 41), prezident republiky (*Peša proti Chorvatsku*, 2010, § 149), předseda vlády nebo ministr vnitra (*Gutsanovi proti Bulharsku*, 2013, § 194–198, [CZE](#)), ministr spravedlnosti (*Konstas proti Řecku*, 2011, § 43 a 45), předseda parlamentu (*Butkevičius proti Litvě*, 2002, § 53), státní zástupce (*Daktaras proti Litvě*, 2000, § 42), a další orgány činné v trestním řízení (*Khuzhin a ostatní proti Rusku*, 2008, § 96).

Ustanovení čl. 6 odst. 2 zakazuje prohlášení veřejných činitelů o probíhajících trestních vyšetřováních, která vyvolávají u veřejnosti dojem, že podezřelý je vinen, a předjímají posouzení skutečností příslušným soudem (*Ismoilov a ostatní proti Rusku*, 2008, § 161; *Butkevičius proti Litvě*, 2002, § 53). Takové předpojaté výroky jsou otázkou spadající pod čl. 6 odst. 2 bez ohledu na další hlediska podle čl. 6 odst. 1, například hlediska týkající se nepříznivé publicity před zahájením soudního řízení (*Turyev proti Rusku*, 2016, § 21).

Orgány však stále mohou informovat veřejnost o probíhajících trestních vyšetřováních, pokud tak činí s veškerou nezbytnou diskrétností a obezřetností (*Fatullayev proti Ázerbájdžánu*, 2010, § 159; *Allenet de Ribemont proti Francii*, 1995, § 38; *Garycki proti Polsku*, 2007, § 69).

Obdobně v případě *Filat proti Moldavsku*, 2021, § 45–51, Soud neshledal, že by v souvislosti s parlamentním řízením o zbavení imunity výroky generálního prokurátora a předsedy parlamentu odkazující na důkazy na podporu žádosti o zbavení imunity stěžovatele porušovaly čl. 6 odst. 2.

Negativní kampaně v médiích:

Štvavá kampaň v médiích může negativně ovlivnit spravedlivý proces tím, že ovlivní veřejné mínění a poruší presumpci nevinny stěžovatele (*Ninn-Hansen proti Dánsku* (rozhodnutí), 1999; *Anguelov proti Bulharsku* (rozhodnutí), 2004). Například vysílání záběrů podezřelého v televizi tak může vyvolat otázku slučitelnosti s čl. 6 odst. 2 (*Rupa proti Rumunsku (č. 1)*, 2008, § 232).

Uspořádání soudní síně

Soud uvedl, že systematické a neodůvodněné umístování obžalovaných do klecí nebo skleněných kabin může, v závislosti na okolnostech, vyvolat otázku respektování základních práv obžalovaných (*Federici proti Francii*, 2025, § 69). Při zjištění porušení článku 3 Úmluvy z důvodu neodůvodněného umístění stěžovatelů do kovové klece v soudní síni Soud zejména vzal v úvahu, že takové umístění podkopávalo presumpci nevinny (*Svinarenko a Slyadnev proti Rusku* [velký senát], 2014, § 133). Soud však neshledal porušení článku 6 odst. 2 v případě, kdy vnitrostátní soud konstatoval, že nebylo možné učinit výjimku z obvyklé praxe umístování do skleněné kabiny vzhledem k předchozímu chování stěžovatele, který byl uprchlý před spravedlností, a kdy umístění do skleněné kabiny nemělo ponižující aspekty a neomezovalo pohyb stěžovatele ani jeho komunikaci s právníky (*Federici proti Francii*, 2025, § 69–73).

Důkazní břemeno:

Zásada presumpce nevinny mimo jiné vyžaduje, aby obžaloba sdělila obviněnému, co je mu kladeno za vinu (*Barberà, Messegue a Jabardo proti Španělsku*, 1988, § 77; *Janosevic proti Švédsku*, 2002, § 97).

Přenesení břemene na obhajobu je však slučitelné s čl. 6 odst. 2 Úmluvy poté, co již byl proti obviněnému předložen zjevný důkaz (*Telfner proti Rakousku*, 2001, § 18; *Poletan a Azirovik proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie*, 2016, § 63–67).

Soud rovněž rozhodl, že zásada *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného) je specifickým vyjádřením presumpce nevinny (*Barberà, Messegue a Jabardo proti Španělsku*, 1988, § 77; *Tsalkitzis proti Řecku (č. 2)*, 2017, § 60).

Z pohledu této zásady může vyvstat problém například v případě, kdy rozhodnutí vnitrostátních soudů o vině nejsou dostatečně odůvodněna (*Melich a Beck proti České republice*, 2008, § 49–55, [CZE](#); *Ajdarić proti Chorvatsku*, 2011, § 51), nebo pokud bylo na stěžovatele uvaleno nesplnitelné důkazní břemeno (*Němcov proti Rusku*, 2014, § 92; *Topić proti Chorvatsku*, 2013, § 45; *Frumkin proti Rusku*, 2016, § 166, [CZE](#)).

Skutkové a právní domněnky:

Ustanovení čl. 6 odst. 2 umožňuje uplatňování skutkových a právních domněnek, ale vyžaduje, aby je státy omezily na rozumnou míru s ohledem na význam toho, co je v sázce, a na zachování práva na obhajobu (*Salabiaku proti Francii*, 1988, § 27–28; *Radio France a ostatní proti Francii*, 2004, § 24). Jinými slovy, použité prostředky musí být rozumně přiměřené legitimnímu cíli, jehož má být dosaženo (*Janosevic proti Švédsku*, 2002, § 101; *Falk proti Nizozemsku* (rozhodnutí), 2004; *Busuttil proti Maltě*, 2021, § 46–47).

Významné příklady

- *Allen proti Spojenému království* [velký senát], 2013 – použitelnost čl. 6 odst. 2 v souvislosti s následným řízením;
- *Salabiaku proti Francii*, 1988 – týkající se skutkových a právních domněnek, které jsou přípustné, ale musí být omezeny na rozumnou míru s ohledem na význam toho, co je v sázce, a zachování práva na obhajobu;
- *Barberà, Messegué a Jabardo proti Španělsku*, 1988 – ustanovení čl. 6 odst. 2 mimo jiné vyžaduje, aby důkazní břemeno nesl státní zástupce, který má rovněž povinnost informovat obviněného o tom, co je mu kladeno za vinu;
- *Alenet de Ribemont proti Francii*, 1995 – možné porušení presumpce nevinny ve světle výroků policistů, které vyjadřují názor o vině podezřelého předtím, než byla prokázána zákonným způsobem; rovnováha mezi nutností orgánů informovat veřejnost o probíhajících trestních vyšetřováních a nutností chránit právo na obhajobu, zejména presumpci nevinny;
- *Daktaras proti Litvě*, 2000 – zásada presumpce nevinny může být porušena, pokud veřejný činitel, například státní zástupce, pronese předpojatý výrok;
- *Telfner proti Rakousku*, 2001 – ustanovení čl. 6 odst. vyžaduje, aby důkazní břemeno nesla obžaloba;
- *Ajdarić proti Chorvatsku*, 2011 – týkající se nedostatečně odůvodněných rozhodnutí vnitrostátních soudů, která by mohla být v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*, podle níž by každá pochybnost měla být ve prospěch obviněného;
- *Lavents proti Lotyšsku*, 2002 – týkající se důležitosti zohlednění skutečného významu dotčených výroků, nikoli jejich doslovného znění, pro posouzení, zda došlo k porušení čl. 6 odst. 2;
- *Zollmann proti Spojenému království* (rozhodnutí), 2003 – týkající se předpojatých výroků, které by mohly spadat do působnosti článku 8 a občanskoprávní části článku 6 Úmluvy;
- *Bikas proti Německu*, 2018, [CZE](#) – ustanovení čl. 6 odst. 2 se nevztahuje na tvrzení o povaze a chování obviněného v rámci řízení, ve kterém má být odsouzen;
- *Larrañaga Arando a ostatní proti Španělsku* (rozhodnutí), 2019 – předpojaté výroky vydané v řízení o odškodnění, které vyvolávají potenciální otázky podle článku 8 a občanskoprávní části článku 6 Úmluvy, nikoli podle čl. 6 odst. 2; předpojaté výroky se musí týkat téhož skutku, ve vztahu k němuž je požadována ochrana presumpce nevinny v rámci řízení o odškodnění;
- *Fleischner proti Německu*, 2019 – v případech nešťastně zvolených výrazů je třeba se zabývat souvislostmi celého řízení a jeho zvláštnostmi, aby bylo možné určit, zda výroky porušily čl. 6 odst. 2;
- *Batiashvili proti Gruzii*, 2019 – týkající se jednání orgánů ve zlé víře, které manipulovaly s důkazy, aby naznačily existenci trestného činu ještě před sdělením obvinění, což nakonec vedlo k trestnímu stíhání stěžovatele; vzhledem ke konkrétním okolnostem se uplatnil čl. 6 odst. 2, který byl porušen.

Presumpce nevinny podle ostatních článků Úmluvy

Otázky související s presumpcí nevinny mohou rovněž spadat do působnosti občanskoprávní části článků 6, 8 a 10 Úmluvy.

Ustanovení čl. 6 odst. 2 chrání jednotlivce, který byl obviněn z trestného činu, před předpojatými výroky, které by mohly bránit spravedlivému trestnímu řízení. Pokud však takové řízení neprobíhá, mají výroky, které přisuzují osobě trestné nebo jiné zavrženíhodné jednání, význam spíše pro ochranu před pomluvou a pro otázku odpovídajícího přístupu k soudu za účelem rozhodnutí o občanských právech, a jedná se tak o otázky na poli článku 8 a občanskoprávní části článku 6 Úmluvy (*Zollmann proti Spojenému království* (rozhodnutí), 2003; *Ismoilov a ostatní proti Rusku*, 2008, § 160; *Mikolajová proti Slovensku*, 2011, § 42–48; *Larrañaga Arando a ostatní proti Španělsku* (rozhodnutí), 2019, § 40).

Obdobně platí, že pokud napadené výroky pronesou soukromé subjekty a nejedná se o přímou citaci z úředního dokumentu poskytnutého orgány, může dojít k porušení článku 8 (*Mityanin a Leonov proti Rusku*, 2019, § 102 a 105).

Jeden ze dvou aspektů zásady presumpce nevinny se týká ochrany osob, které byly zproštěny obžaloby nebo proti nimž bylo trestní řízení zastaveno, před tím, aby s nimi úřední osoby a orgány jednaly, jako by byly skutečně vinné trestným činem, který jim byl kladen za vinu (*Allen proti Spojenému království* [velký senát], 2013, § 94). Ochrana poskytovaná podle čl. 6 odst. 2 se v této souvislosti může do jisté míry překrývat s ochranou poskytovanou podle článku 8 (*G.I.E.M. S.r.l. a ostatní proti Itálii* [velký senát], 2018, § 314).

Podle článku 10 Úmluvy má tisk právo na svobodu projevu, a proto je nanejvýš důležité, aby při sdělování informací veřejnosti bylo zohledněno právo obviněného na spravedlivý proces (*Bédat proti Švýcarsku* [velký senát], 2016, § 51, [CZE](#)).

Shrnutí obecných zásad

- *Allen proti Spojenému království* [velký senát], 2013, § 93–102 a 120–126;
- *Nealon a Hallam proti Spojenému království* [velký senát], 2024, § 168–169, [CZE](#)
- *Bikas proti Německu*, 2018, § 42–47; [CZE](#)
- *Fleischner proti Německu*, 2019, § 64–65.

Související (ale odlišná) témata

Štvavá kampaň ve sdělovacích prostředcích může porušit presumpci nevinny a bránit obecné spravedlnosti trestního řízení. Nejen, že však sdělovací prostředky mají za úkol předávat informace a myšlenky, ale veřejnost má též právo je přijímat, jak zaručuje článek 10 Úmluvy. Je nutné vyvážit práva podle článků 6 a 10 Úmluvy, aby bylo zaručeno jak spravedlivé projednání věci, tak svoboda projevu (*Bédat proti Švýcarsku* [velký senát], 2016, § 51, [CZE](#)).

Právo nevypovídat a zákaz nucení k sebeobviňování, jakožto neoddělitelné aspekty spravedlivého procesu, jsou s presumpcí nevinny úzce spojeny. Obžaloba musí v trestním řízení usilovat o prokázání viny obviněného, aniž by se uchýlovala k důkazům získaným metodami nátlaku nebo útlaku, které jsou v rozporu s vůlí obviněného (*Heaney a McGuinness proti Irsku*, 2000, § 40). Soulad s článkem 6 v této souvislosti však bude záviset na povaze a míře donucení použitého k získání důkazů, na existenci příslušných záruk v řízení a na využití takto získaných materiálů (*O'Halloran a Francis proti Spojenému království* [velký senát], 2007, § 55).

Ostatní odkazy

Ostatní klíčová témata:

- Vyčerpání vnitrostátních podmínek nápravy/zachování čtyřměsíční lhůty (předčasné projevy viny)
- Jednání soudu prostřednictvím videokonference, [CZE](#)
- Vzdání se záruk spravedlivého procesu, [CZE](#)

KLÍČOVÉ ODKAZY NA JUDIKATURU

Zásadní případy:

- *Barberà, Messegué a Jabardo proti Španělsku*, č. 10590/83, 6. prosince 1988 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Allenet de Ribemont proti Francii*, č. 15175/89, 10. února 1995 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Allen proti Spojenému království* [velký senát], č. 25429/05, 12. července 2013 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Nealon a Hallam proti Spojenému království* [velký senát], 11. června 2024, (neporušení čl. 6 odst. 2).

[CZE](#)

Ostatní případy podle čl. 6 odst. 2:

- *Minelli proti Švýcarsku*, č. 8660/79, 25. března 1983 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Salabiaku proti Francii* č. 10519/83, 7. října 1988 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Ninn-Hansen proti Dánsku* (rozhodnutí), č. 28972/95, 18. května 1999 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Daktaras proti Litvě*, č. 42095/98, 10. října 2000 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Telfner proti Rakousku*, č. 33501/96, 20. března 2001 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Phillips proti Spojenému království*, č. 41087/98, 5. července 2001 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije);
- *Butkevičius proti Litvě*, č. 48297/99, 26. března 2002 (výňatky) (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Janosevic proti Švédsku*, č. 34619/97, 23. července 2002 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Böhmer proti Německu*, č. 37568/97, 3. října 2002 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Lavents proti Lotyšsku*, č. 58442/00, 28. listopadu 2002 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Radio France a ostatní proti Francii*, č. 53984/00, 30. března 2004 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Falk proti Nizozemsku* (rozhodnutí), č. 66273/01, 19. října 2004 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Diamantides proti Řecku (č. 2)*, č. 71563/01, 19. května 2005 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Van Offeren proti Nizozemsku* (rozhodnutí), č. 19581/04, 5. července 2005 (čl. 6 odst. 2 nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost)
- *Matijašević proti Srbsku*, č. 23037/04, 19. září 2006 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Garycki proti Polsku*, č. 14348/02, 6. února 2007 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Nešťák proti Slovensku*, č. 65559/01, 27. února 2007 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Khuzhin a ostatní proti Rusku*, č. 13470/02, 23. října 2008 (porušení čl. 6 odst. 2);
- *Marchiani proti Francii* (rozhodnutí), č. 30392/03, 27. května 2008 (nepřijatelnost – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy)
- *Melich a Beck proti České republice*, č. 35450/04, 24. července 2008 (porušení čl. 6 odst. 2);

[CZE](#)

- [Rupa proti Rumunsku \(č. 1\)](#), č. 58478/00, 16. prosince 2008 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Peša proti Chorvatsku](#), č. 40523/08, 8. dubna 2010 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Fatullayev proti Ázerbájdžánu](#), č. 40984/07, 22. dubna 2010 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Konstas proti Řecku](#), č. 53466/07, 24. května 2011 (porušení čl. 6 odst. 2 ve vztahu k některým výrokům; nedošlo k porušení ve vztahu k jiným výrokům);
- [Ajdarić proti Chorvatsku](#), č. 20883/09, 13. prosince 2011 (stížnost na poli čl. 6 odst. 2 nebylo nutné zkoumat po shledání porušení čl. 6 odst. 1);
- [Hajnal proti Srbsku](#), č. 36937/06, 19. června 2012 (porušení čl. 6 odst. 2; nepřijatelnost ve vztahu k rozhodnutí vyšetřujícího soudce – nesplnění šestiměsíční lhůty);
- [Mulosmani proti Albánii](#), č. 29864/03, 8. října 2013 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – zjevná neopodstatněnost)
- [Gutsanovi proti Bulharsku](#), č. 34529/10, 15. října 2013 (výňatky) (porušení čl. 6 odst. 2 ve vztahu k některým výrokům a odůvodnění rozhodnutí o dalším trvání vazby stěžovatele; neporušení ve vztahu k ostatním výrokům);

CZE

- [Lakatoš a ostatní proti Srbsku](#), č. 3363/08, 7. ledna 2014 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- [Karaman proti Německu](#), č. 17103/10, 27. února 2014 (neporušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- [Eshonkulov proti Rusku](#), č. 68900/13, 15. ledna 2015 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Gogitidze a ostatní proti Gruzii](#), č. 36862/05, 12. května 2015 (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae* s čl. 6 odst. 2);

CZE

- [El Kaada proti Německu](#), č. 2130/10, 12. listopadu 2015 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Rywin proti Polsku](#), č. 6091/06 a 2 další, 18. února 2016 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Poletan a Azirovik proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie](#), č. 26711/07 a 2 další, 12. května 2016 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Turyev proti Rusku](#), č. 20758/04, 11. října 2016 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Bivolaru proti Rumunsku](#), č. 28796/04, 28. února 2017 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Paulikas proti Litvě](#), č. 57435/09, 24. ledna 2017 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Kemal Çoşkun proti Turecku](#), č. 45028/07, 28. března 2017 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Bikas proti Německu](#), č. 67607/13, 25. ledna 2018 (neporušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- [G.I.E.M. S.r.l. a ostatní proti Itálii](#) [velký senát], č. 1828/06 a 2 další, 28. června 2018 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Ringwald proti Chorvatsku](#) (rozhodnutí), č. 14590/15 a 25405/15, 22. ledna 2019 (nepřijatelnost – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy)
- [Kangers proti Lotyšsku](#), č. 35726/10, 14. března 2019 (porušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- [Larrañaga Arando a ostatní proti Španělsku](#) (rozhodnutí), č. 73911/16 a 3 další, 25. června

2019 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije na řízení o odškodnění);

- [Magnitskiy a ostatní proti Rusku](#), č. 32631/09 a 53799/12, 27. srpna 2019 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Januškevičienė proti Litvě](#), č. 69717/14, 3. září 2019 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);

CZE

- [Fleischner proti Německu](#), č. 61985/12, 3. října 2019 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Batiashvili proti Gruzii](#), č. 8284/07, 10. října 2019 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Farzaliyev proti Ázerbájdžánu](#), č. 29620/07, 28. května 2020 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Avaz Zeynalov proti Ázerbájdžánu](#), č. 37816/12 a 25260/14, 22. dubna 2021 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Busuttil proti Maltě](#), č. 48431/18, 3. června 2021 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Filat proti Moldavsku](#), č. 11657/16, 7. prosince 2021 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Benghezal proti Francii](#), č. 48045/15, 24. března 2022 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [McCann a Healy proti Portugalsku](#), č. 57195/17, 20. září 2022 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – zjevná neopodstatněnost);

CZE

- [Mamaladze proti Gruzii](#), č. 9487/19, 3. listopadu 2022 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Rigolio proti Itálii](#), č. 20148/09, 9. března 2023 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Bavčar proti Slovinsku](#), č. 17053/20, 7. září 2023 (porušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- [Rimšēvičs proti Lotyšsku](#) (rozhodnutí), č. 31634/18, 10. října 2023 (nepřijatelnost – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- [U.Y. proti Turecku](#), č. 58073/17, 10. října 2023 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [Nadir Yildirim a ostatní proti Turecku](#), č. 39712/16, 28. listopadu 2023 (čl. 6 odst. 2 nepřijatelnost – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- [Narbutas proti Litvě](#), č. 14139/21, 19. prosince 2023 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- [Rytikov proti Ukrajině](#), č. 52855/19, 23. května 2024 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- [Gravier proti Francii](#), č. 49904/21, 4. červenec 2024 (porušení čl. 6 odst. 2);
- [C.O. proti Německu](#), č. 16678/22, 17. září 2024 (neporušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- [Cosovan proti Moldavsku](#) (č. 2), č. 36013/13, 8. října 2024 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Espírito Santo Silva Salgado proti Portugalsku](#), č. 30970/19, 3. prosince 2024 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- [Kezerashvili proti Gruzii](#), č. 11027/22, 5. prosince 2024 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – zjevná neopodstatněnost);
- [Episcopo a Bassani proti Itálii](#), č. 47284/16 a 84604/17, 19. prosince 2024 (porušení čl. 6 odst. 2);

CZE

- *Gomes Costa proti Portugalsku*, č. 34916/16, 25. února 2025 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Gorše proti Slovinsku*, č. 47186/21, 6. března 2025 (porušení čl. 6 odst. 1 a 2);

CZE

- *Federici proti Francii*, č. 52302/19, 3. dubna 2025 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Lembergs proti Lotyšsku* (rozhodnutí), č. 3613/19, 6. května 2025 (nepřijatelnost – nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
- *Bouša proti České republice* (rozhodnutí), č. 34067/23, 3. června 2025 stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 2 nepřijatelná – zjevná neopodstatněnost);

CZE

- *Ravier proti Francii*, č. 32324/22, 19. června 2025 (neporušení čl. 6 odst. 2);
- *Gale proti Spojenému království* (rozhodnutí), č. 25092/12, 1. července 2025 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije – nepřijatelnost);
- *Sharma proti Spojenému království* (rozhodnutí), č. 51757/12, 1. července 2025 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije – nepřijatelnost);
- *Koli proti Spojenému království* (rozhodnutí), no. 58671/12, 1. července 2025 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije – nepřijatelnost);
- *Briggs-Price proti Spojenému království* (rozhodnutí), č. 59494/09, 8. července 2025 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije – nepřijatelnost);
- *Bagnall proti Spojenému království* (rozhodnutí), no. 54241/12, 8. července 2025 (čl. 6 odst. 2 se nepoužije – nepřijatelnost).

Presumpce nevinny podle ostatních článků:

- *Zollmann proti Spojenému království* (rozhodnutí), č. 62902/00, 27. listopadu 2003 (stížnostní námitka na poli čl. 6 odst. 1 nepřijatelná – zjevná neopodstatněnost);
- *Mikolajová proti Slovensku*, č. 4479/03, 18. ledna 2011 (porušení článku 10);
- *Bédat proti Švýcarsku* [velký senát], č. 56925/08, 29. března 2016 (neporušení článku 10);

CZE

- *Mityanin a Leonov proti Rusku*, č. 11436/06 a 22912/06, 7. května 2019 (neporušení článku 8).